

Colecția GHEORGHE FĂT

Moșul de paie

Încă din Postul Crăciunului, feciorii din sat observă fetele din sat, cine merg la ele, cine îi este drăguțul, pe cine îl iubește cu adevărat sau cine îi este impus pentru avere.

“Adevăratul iubit” este confecționat din paie de grâu și în noaptea de Anul Nou este dus la casa fetei.

Fata trebuie să-l ghicească pe cine reprezintă după mirosul de rozmarin pe care îl poartă și a fost dăruit drăguțului de Crăciun.

Alți feciori pândesc și încearcă să dea foc moșului.

Fata găsește sub hainele de paie o scrisoare, care-l hulește pe cel bogat și-l laudă pe drăguțul ei.

După ce descoperă moșul, la casa fetei se face un mic ospăț.

Șurdești, 2005

Ioan Pop: Poartă din Breb, 2004.

Colecția catedrei de Limba română a Școlii “Lucian Blaga”, Baia Mare Profesor RODICA COVACI

Obiceiuri de Anul Nou

În seara de Anul Nou și în prima zi, băieții între 4 și 10 ani mergeau cu *Sorcova*, cei între 10-14 ani cu *Plugușorul*, iar cei de 17-19 ani se mascau în *Bondroși*, având haine de cânepă și deasupra legate clopote.

Mergeau pe la case și primeau de la gazde bani, câte un pahar de suc sau de vin.

DANIEL OPRIS, cls. a VI-a.

*

În oraș obiceiurile de Anul Nou nu s-au prea păstrat. Dacă de Crăciun strada răsună de colinde, de strigăte și petarde, de Anul Nou nu s-a mai umblat cu *capra* și cu *ursul*, iar cu *sorcova* a fost un singur grup de urători. Singurul obicei care a rămas este de a ciocni un pahar cu *șampanie* la miezul nopții.

MIRUNA CATERINA POP, cls. a VI-a.

Datini de iarnă

În fiecare an, de sărbătorile de iarnă, se urmează un anumit ritual specific unor zone. Acest ritual este moștenit din moși strămoși. Se practică și în Sălaj, fiecare sat având ceva specific.

Colecția RAMONA DANCIU
Cls. a V-a, Șurdești, 2005

*Ce este mare
Și stă într-un picior?*

(*barza*)

Asta o du la dumneata acasă
Și-i dă lapte cu păsat
Să crească fata mai îndesată,
Ori i dă mălai cu moare
Ca să crească fata mare,
Să-ți fie noră dumnitale!
(se repetă replicile de trei ori, până
se alege mireasa adevărată)

3415

Cerutul miresei

Starostele mirelui ia o fele de horincă în mână, starostele miresei așteaptă cu un talger și o cunună de bărbânoc. Starostele miresei este oprit și starostele mirelui rostește:

S. M.

Cine-i aici voinic de curte,
Stantor de minciuni multe,
Vrem să vie-aici de față,
Să-l cunoaștem la mustață:
Ne-aruncă ceva cuvinte,
Sau ne dă drumu-nainte?

S. m.

Eu îs, tare și voinic
Și n-am frică de nimnic!

S. M.

Ce saltă, ce veselie,
Ce lucru poate să hie?
Ce stați aici adunați,
Dumneavoastră, iubiți frați?
Că noi de când vinim,
Bând și chiuind
Și din pistoale trăznind,
Noi încă-așe n-am văzut:
În casă fete plângând,
Afară feciori jucând!

S. m.

Plâng de desfătare
Ca la un han mare!

S. M.

Noi vedem poarta legată,
Lângă dânsa multă gloată;
Legată cu lanț de paie,
Gloata-n cap stă să ne saie,
Legată cu lanț de car
Ca să îmblăm noi în zadar!
Dar noi sfat sănătos vă dăm:
Cu noi să hiți buni și blânzi
Că noi nu suntem flămânzi
Și nu suntem numa noi -
Uite, gloata dinapoi,
Tăț cu puști și cu pistoale
Și cu mâmurile goale!
Suntem oameni de-acei mari,
Tăț nepoți de ghinărali,
Am luat tot ce-am aflat,
Popă, doctor și-avocat!